GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 1 JUNA 1935 | BROJ 226

Čudna odluka austrijske vlade

Beč 1 juna. — Austrijska je vlada izdala oštru naredbu, kojom se zabranjuje austrijskim turistima putovanje u Jugoslaviju.

Premda odluka austrijske vlade nije obrazložena ipak upućeni politički krugovi doznaju da je ta zabrana u vezi sa nedavnim sastancima Austrijskih državnika sa g.g. Mussolinijem i Suvichem u cilju kako bi austrijski građani umjesto u Jugoslaviju odlazili u Italiju.

Abesinski napadaj na čehoslovačkog radnika

Djibouti 1 juna. — Kad je čehoslovački državljanin Schlesiger odlazio na motocikli sa svoja dva sina prema abesinskoj granici, zaustavila ga je jedna grupa abesinskih vojnika naredivši mu da siđe. I ako ih je poslušao ipak nije ugasio motor, što su oni shvatili kao nepokornost i otvorili vatru na nj i njegovu djecu.

U teškom stanju su preneseni u obližnju bolnicu, gdje se bore sa smrću. Taj je slučaj izazvao veliku uznemirenost u redovima francuskih kolonijalnih vlasti u francuskoj Somaliji.

Novi mandator francuske vlade

Pariz 1 juna. — Pretsjednik republike Lebrun je uvažio ostavku Flandinove vlade. Iza toga je pozvao na konsultovanje pretsjednika parlamenta Bouissona, kojemu je povjerio mandat za sastav nove vlade. Bousson je to prihvatio i već je počeo da sondira teren, tako da će vjerojatno još u toku današnjeg dana sastaviti vladu. Već se govori i o licima koja bi ušla u njegov kabinet tako bi na primjer Frossard dobio resor javnih radova.

Pred potpunom samostalnošću Irske

Dublin 1 juna. — De Valera je opet izjavio u parlamentu da vlada najozbiljnije namjerava da ukine funkcije glavnog guvernera tokom tekuće finansijske godine. Glavni guverner je pretstavnik britanskog kralja u Dublinu. Guverner u stvari nema nikakve vlasti, a predlaže ga sama irska vlada. On je samo simbol jedinstva sa britanskom zajednicom. Sada će se prekinuti i ta posljednja veza.

Narodna komora u Ankari primila je zakon, kojim se umjesto petka odredjuje nedjelja kao dan odmora i zavodi engleska subota.

Seljački nemiri u Rumunjskoj nastali su u selu Kukovu radi novog kalendara. Stanovnici su napali i demolirali crkvu.

Herman Göring u Sofiji

Posjet pruskog ministra presjednika Göringa — prijestolnici Bugarske, bio je posve privatnog karaktera, a ipak je prijem bio vrlo srdačan Na našoj slici: Göring u razgovoru sa bugarskim ministrom vojnim Zaneffom. desno državni sekretar Milch

Spremni za start

Na Tempelhofer — polju spremne su sve mašine koje učestvuju u natjecaju Njemačke. Cijeli istočni dio ovog polja pokriven je avionima.

Kriza franka na kulminaciji

Francuski ministar fiaancija Germain - Martin ide na sjednicu kabineta gdje će se nastojaiti predusresti nagli pad francuske valute

Demanti

Sofja 1 juna. — Jučer je pretstojništvo mjesne gradske policije izdalo službenu objavu, kojom se kategorički demantiraju zlonamjerne vijesti, koje su raširili neki inozemni listovi o tobožnim komunist čkim demonstracijama spram ministra pretsjednika gosp. Göringa. Čitavo građanstvo Sofije, kao i ono ostale Bugarske spontano je manifestiralo svoje simpatije pretstavniku Nove Njemačke, koja se iskreno zalaže za budućnost Evrope i svjetski mir.

Divljaštvo ruskih komunista

Ženeva 1 juna. — „Gazzette de Lansanne" saznaje iz pouzdanog izvora, da su boljševičke vlasti zadnjih dana uz nečuveni teror prisilno premjestile na stotine hiljada sovjetskih podanika poljske i njemačke narodnosti i to iz zapadnih pograničnih oblasti u liniji od Petrograda do Odese. Prognanici su upućeni na sjever i u Sibiriju. Jedne je noći cijelo jedno selo ispražnjeno, bez obzira da li su pri tom razdvajana djeca od roditelja. Ova se progonstva vrše po sustavnom političkom planu. Interesantno je usput napomenuti da se u tim pograničnim krajevima punom parom izgrađuju velike tvrdjave, koje imaju da posluže „mirovnim ciljevima" Sovjetske Unije.

Sovjetski savez gradi nove avione

Savjet narodnih komesara Sovjetskog Saveza i Centralni izvršni komitet komunističke stranke su odlučili da kao naknadu za uništeni avijon „Maksim Gorki" izgrade tri nova velika avijona istih razmjera i istog tipa. Prvi avion će se zvati „Vladimir Lenjin", drugi „Jozef Staljin" i treći opet „Maksim Gorki". Kako su od vremena kad je izgrađen nedavno uništeni avijon postignuti značajni uspjesi u gradnji motora, tri nova motora će biti konstruisana donekle na drugi način. Mjesto ranijih 8 motora avion će imati samo po 6 motora ali će efekt motora biti isti. „Vladimir Lenjin", „Jozef Staljin" i „Maksim Gorki" će prema izjavi sovjetskih mehaničara biće u mnogom pogledu znatno bolji, naročito u pogledu bezbjednosti, jer će biti olakšano pilotiranje i povećaće im se nosivost. Praktičnom rješenju tog zadatka su sada posvećene sve snage i sposobnosti sovjetskih fabrika.

Pazi!

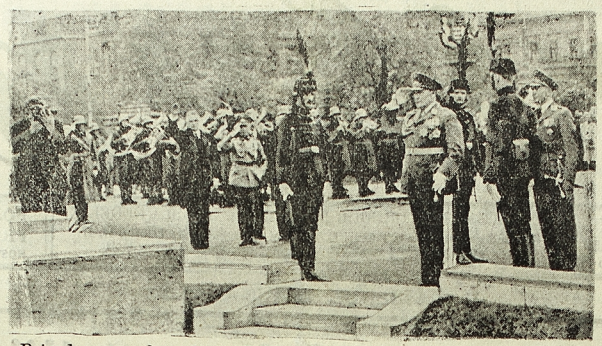
Ovom broju prilažemo uplatnice pošt. ček. zavoda i molimo da se odmah uplati dužna pretplata. — Ona gospoda koja ništa ne duguju nek uplatnicu sačuvaju za slijedeći put.

Njemačka zavodi četverogodišnju službu u avijaciji i mornarici

Ovih dana je objavljeno izvršno naređenje uz zakon o zavođenju opšte vojne obaveze u Njemačkoj. Iznenađenje za stranu javnost je propis, kojim se u avijaciji i mornarici zavodi četverogodišnji vojni rok. Dakako nije moguće da se u vremenu mira bilo ko primorava da služi četiri godine u vojsci i zbog toga se u izvršnom naređenju veli, da će četiri godine služiti samo oni, koji se prijave dobrovoljno. Njemačku avijaciju i njemačku mornaricu će dakle sačinjavati isključivo dobrovoljci, izuzimajući t. zv. pomoćne službe. Ko bude regrutiran u avijaciju samo na godinu dana, biće predjeljen samo službi na zemlji, obavještajnim odredima i kontraavionskoj artiljeriji. Ko se prijavi u mornaricu i želi da služi samo godinu dana biće određen na službu u pristaništu, brodogradilištima i obalskim utvrđenjima. Njemačke vlasti se nadaju, da će se prijaviti dovoljan broj dobrovoljaca za četverogodišnju vojnu službu. Tek što je izvršno naređenje objavljeno vojne instancije su dobile ogroman broj prijava dobrovoljaca, koji su tražili da budu primljeni u avijaciju. Isto će biti i s prijavama u mornaricu. Hitlerovska omladina i svi odbranbeni odredi su posljednjih godina vršili veliku propagandu za stvaranje nove pomorske snage, tako da je i ta vojna služba postala vrlo popularna.

Iz izvršnog naređenja možemo se informirati i o organizaciji i sastavu njemačke vojske. Suhozemna vojska će obuhvatati slijedeće rodove oružja: pješadiju, artiljeriju, konjicu, tehničke trupe, obavještajne odrede, motorizirane odrede i sanitetske odrede. Bataljon pješadije ima tri čete: četu mitraljeza, kola za mitraljeze s konjskom zapregom i obavještajni vod. Puk pješadije ima tri bataljona. Puku je pridjeljena četa bacača mina, motorizirana četa oklopljenih kola i nov obavještajni vod. Artiljerijski puk ima redovno tri baterije, koje su ili s konjskom zapregom ili motorizirane. specijalan artiljerski odred i nekoliko drugih odreda. Pri tom se razlikuju lake i teške baterije i specijalne baterije za mjerenje. Konjica se dijeli na eskadrone i konjičke pukove. Specijalne eskadrone su naoružane teškim oružjem, koje razbija oklope. Armijska komanda ima na raspoloženju motorizirane obavještajne odrede, koji su pridjeljeni obavještajnim četama. Dužnost im je da uspostavljaju razgovor na velike daljine i radiotelegrafiju. Motorizirani odredi su snabdjeveni najmodernijim ratnim sretstvima. Među njima su na prvom mjestu borbene grupe, koje se djele na motorističke odrede, strelјačke čete, odredi oklopljenih kola za vožnju po putevima i odredi s tankovima. Njemačka pomorska snaga će raspolagati oklopljenim krstašima. torpednjećama, minonoscima, sumarenima i mnogim drugim brodovima za specijalne svrhe.

Göring u Budimpešti

Prigodom svog boravka u Budimpešti poklonio se Göring mađarskim palim vojnicima i položio veliki vjenac.

Posljedice bojkota „Gazete Warszawske"

Kao što je već javljeno, ovih dana je pokrenut u Varšavi novi dnevni list pod menom „Warszawski Dziennik Narodowy. koji zamjenjuje bojkotiranu „Gazetu Warszawsku". Prestajanjem izlaženja „Gazete Warszawske" brisan je iz spiska poljskih listova najstariji poljski dnevni list i jedan od najstarijih listova u Evropi uopće. „Gazeta Warszawska" poznata je ranije pod imenom „Gazeta Warszawska Poranna" izlazila je od 1774 godine. Kao što je poznato protiv tog lista je proglašen bojkot zbog nepovoljnog članka prilikom smrti maršala Pilsudskog. Bojkotom su listu nanesoni takovi gubitci, da su izdavaoci odlučili da obustave stari list i izdaju novi. Time je „Warszawski Dzienik Narodowy" postao glavni organ narodno—demokratske stranke. Spoljašnim izgledom skoro potpuno potsjeća na bivši list i štampa se u istoj štampariji. U svom prvom broju je „Warszawski Dzienik Narodowy" objavio programski članak, u kome se podvlači. da Poljska u sadašnje vrijeme može voditi samo narodnu politiku. List se ujedno odužio velikom pokojniku, jer na prvoj strani donosi vijest, da se u Varšavi obrazovao svedržavni odbor za odvijanje počasti uspomeni na maršala Josefa Pilsudskog.

Na najljepšem položaju grada neposredno blizu centra

prodaje se novogradnja

sa velikim teracama 3 kata i prizemlje sa prostranim vrtlom.

Čovjek je sretan kad je zdrav

Čuvaj se tuberkuloze! Tuberkuloza je najveći neprijatelj zdravlja! Zdravlje je najveće blago svakoga čovjeka!

Život je čovjeka tako kratak, a vezan je svim mogućim nedaćama i tegobama, protiv kojih mora dnevno da se bori. Jedna od najvećih nedaća ljudstva je bolest, koja mu lijepi život uznemiruje. Ona ga uništava i pretvara mu život u muke i patnje. Ona unesrećuje cijele porodice.

Dokazano je da je najveći neprijatelj ljudskoga društva opaka i teška zarazna bolest tuberkuloza (sušica).

Treba dakle u borbu protiv tuberkuloze!

U borbu protiv tuberkuloze znači isto u borbu protiv prašine!

Upotrebimo stoga sredstva kojima se može otstraniti prašina iz našega stana.

Brišemo li prašinu krpom diže se ona po kući, pa si brisanjem nismo ništa koristili, mi smo si naškodili, jer smo digli prašinu, a s njome i klice bolesti u zrak. Udisanjem dolaze te klice sa prašinom u naše tijelo, gdje se onda mogu po volji razviti i mi smo zaraženi tuberkulozom.

Jedino je pravo i valjano sredstvo za temeljito otstranjenje prašine isprobana higijenska „Impregno-četka", jer ona ne diže prašinu, već ju upija i sa svojom kemič om sastojinom zgrušuje u sitni pijesak zajedno sa klicama tuberkuloze, koji se iz četke drmanjem odstrani.

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz svježeg i umjetnog cvijeća

Proljetna svitanja

pjesme Vinka Nikolića

Nedavno je pod gornjim naslovom ugledala svijetlo zbirka pjesama mladog, ali nadobudnog pjesnika Vinka Nikolića, rodom iz Šibenika. — Tu je zbirku kritika lijepo ocijenila, a najljepše gospodin dr. Josip Andrić u „Obitelji".

U preobilju savremenog stihotvorstva utješljivo je naići na stihove, koji odavaju ne samo talent, nego i pjesničko nadahnuće. Oboje se to opaža kod V. Nikolića. Njegov je pjesnički debut ozbiljan. dokazuje svijest i samopouzdanje i obećaje mnogo za budućnost.

Glavna je karakteristika poezije ovog pjesnika intimna osjećajna povezanost sa zavičajem, koja se ispoljuje sad vedro, sad nujno, prema momentima, koje on proživljuje u svojoj mladosti, udaljen od rodne kuće. S osobitom je virtuoznošću istaknut kontrast između života u velikom gradu i u skromnom predgrađu, gdje je iznikao i kamo njegove misli i čežnje uporno lijeću. Ž vot šibenskog težaka sa svim svojim tegobama ilustrovan je u ovim pjesmama s nekim osebujnim pietetom, a da osjećajna strana te ilustracije bude bolje pointirana, pjesnik većinom evocira život svog rođenog težačkog doma.

Već prva pjesma daje knjizi tu toplu i markantnu intonaciju:

Sunce obrise svijetle crta po plavom [nebu....
A ti, moj umorni brate, prignut nad [ozeblom zemljom
Živiš o vodi i suhome hljebu,
i mladog proljetnog jutra sanaš o [meni.
Jesu li procvali bajami stari pokraj [našega stana,
da li je rodilo lozovo pruće mrtvoga [krša,
da li se racvaše mirisne višnje i ja- [buke sočne iz malena vrta,
jedre li crvene slatke trešnje?
— — — — — — — —
Da li te pitaju ti moji stari drugovi [za me?
Reci im samo da nesretan nisam,
da sam u dragom i velikom gradu,
i šapni (jer mogli bi čuti ljudi, a oni [zavide radost)
da ću ja možda biti i — sretan!

Izvrsno uspijevaju V. Nikoliću pjesnički pejsaži, pasteli i akvareji. Čitajući ih, čini nam se da vidimo kroz safir ili smaragd ovaj ili onaj dio njegova kraja. A to prikazivanje zna on lijepo da začini vrlo uspjelim tropima i figurama. U tom žanru uspjele su mu pjesme: „U proljetno predvečerje", „Pjesma o bijelom mjesecu" (najljepša u zbirci), „Čežnje u vedrim noćima" i „Proljetna kiša".

Subjektivna nota ističe se u pjesmama Dijete juga", i „Majko, ja sam kô more", „Tri pisma s mora", „O tuzi moje majke", „Vinograd mojega oca". — Ova posljednja može dostojno da pristane u svaku antologiju našeg novijeg pjesništva, tako je u njoj snažno opisan trudni život pjesnikova oca zemljoradnika u svim njegovim krapatnim momentima do poslijednjeg njegova dana:

A kad je mlado sunce pozlatilo kuto- [ve tijesnih ulica grada
i u težačke stanove sipalo prolјeće [novih plodnijih nada,
dobrog i umornog oca.
Četiri čovjeka mrka zauvijek su od- [njeli iz rodnog šibenskog Docca.
Mistikom i nabožnošću protkane su pjesme: „Isus pohađa Primorje", „Pričest rastanka" i „Uskrsna pjesma".

Interesanti su sa svakog gledišta otsjeci zbirke: „Gorak je zemlje kruv", „Naši trudni ljudi", „Sa naše strade", „Iz stare rodne kuće — Na moru". Pjesme u tim otsjecima, kao i poslijednja pod naslovom „Knjiga za Zagreb", pjevane su u šibenskom dijalektu i to naročito u onom, koji se govori u Docu šibenskom. Taj će dio zbirke biti mnogome nepristupačan i neće moći da uživa u njegovim ljepotama stila i sadržine. Da se to shvati i saosjeća, treba neposredno i dublje poznavati ono šibensko predgrađe taj Dolac, gdje su se kuće zbile jedna do druge tako, da među njima skoro nema ni ulica. Nanizale su se kraj mora, stare, mrke, najpodesnije za radirung-crteže, ali ipak tako prijatne i mile, jer je u njima život pun topline i ljubavi rodbinske. Ta se toplina i ljubav osjeća i u ovim Nikolićevim pjesmama, Pjesnik bi bio mnogo doprinio boljem razumijevanju ovih pjesama, da je na kraju knjige jsipisao odgovarajući riječnik-tumač ovih dijalektalnih izraza, a bio bi još bolje pogodio, da je koju od tih pjesama zaodio u onu zvonku i osebujnu dolačku „čakavštinu".

Da se vidi koliko je draži u tim pjesmama, u tom slatkom dijelektu, prepisujemo samo jednu:

Tisne su naše kale; nji' priko cilog da- [na samo pô ure sunce grije,
uski su puti,
Čađave, zidane na stini, male su naše [kuće.
Svaka pojedina od nji' vajk je namr- [gođena strašno,
samo se dikod za tren nasmije
I naši su judi tisni i u sebi mali,
naši su judi od bola i truda sivi
makar u lišću crjeni od sunca
i bure.
A njiovo srce je svitlo, ko da ga vaz- [dan sunce jubi,
srce je dobro
ko šenični kruv, što ga naš čovik ide,
poput cile rvatske zemlje
i duše diteta tucnog.
Naš čovik je dobar da od dobrote [strada,
od nje je prosjak
i rob.
On ne bi se škiva dati ni krv ispo- [vrata
za tuđe čejade
ka za rođena brata.

Uvjeren sam, da će se još tko opširnije pozabaviti ovom lijepom pjesničkom pojavom,*) koja je dokaz da mladi ljudi, ako su svijesni važnosti literature, mogu ipak da dadu i nešto dobro i trajno. Lako je doduše pisati stihove, još lakše ove moderne stihove bez sroka, gdje je dovoljan dobar instinkt ritma, ali nije lako ni u takvim stihovima dati dobru i pravu pjesmu. Vinko Nikolić je takovih dobrih pjesama dao doduše malen broj, ali među njima ima ne samo vrlo uspjelih, nego čak i iznenađujućih. Njemu se slobodno može preporučiti da nastavi, jer nema sumnje, da će u buduće zauzimati sve vidnije i časnije mjesto u našoj pjesničkoj literaturi. Ja se ovim njegovim prvijencima dvostruko radujem: prvo jer su mu odlični, a drugo jer su dostojanstveno većinom posvećeni Šibeniku, koji je i moj zavičaj.

Dinko Sirovica.

*) Osvrnuo se je na nju vrlo lijepo i laskavo baš u našem listu gosp. Dr. Mirko Perković. (Vidi br. 221.)

U interesu svoga mjesta šaljite redovito dopise.

GRADSKE VIJESTI

Vandalizmi neobuzdane mladeži

U predzadnjem broju „N. Tribune" iznešeno je nekoliko divljačkih ispada ovakove neobuzdane mladeži, izmedju kojih i onaj o nemilosrdnom zlostavljanju lasta, pa ću i ja da navedem par ovakovih divljaština, od kojih nekoje i ugrožavaju živote mirnih prolaznika. Otrag nekoliko dana, u Visianevoj ulici, dakle u centrumu grada, trojica ovakovih divljaka gruvali su kamenjem veličine kao šaka, tako da je jedan ovakav kamen udario i razbio staklo na prozoru prvog sprata, a umalo da nije i pogodio jednu mirnu prolaznicu. Psovke i opomene stanara onog predjela nijesu ništa pomogle, već je kamenje letjelo uzduž ulice kao da si na otvorenom polju. Drugi slučaj se zbio pred par dana u Vodičkoj ulici na obali, gdje su ovakovi neotesanci pračom gadjali u gnijezdo lastavica, tako da su jednu oblivenu krvlju na zemlju oborili. pri čem su se zgražali neki bremenari i drugi prolaznici. Sad pitamo dešava li se igdje nešto ovakvog? U drugim mjestima postoje društva za zaštitu životinja te se ovakova divljaštva strogo kažnjavaju, a kod nas se to nesmetano prakticira! Hoćeli se ovako vim i sličnim nepodobštinama već je dnom stati na kraj?

Ekskurzija Gradjanske škole

Ovdašnja Gradjanska škola priredila je 29 maja izlet u naučne svrhe na Skradinski buk, Visovac i Roški slap. Ovaj prvi izlet na novootvorenoj ljetnoj pruzi Jadranske plovidbe, Šibenik—Visovac—Roški slap, uspio je potpuno.

Prirodne krasote ovih krajeva takove su, da se samo od sebe nameće pitanje, kako do sada nije bila pružena mogućnost, kako samim gradjanima, tako i mnogobrojnim strancima, da se naužiju jedinstvenih prirodnih krasota kojima uopće obiluje šibenska okolina, a napose dolina rijeke Krke, sa Skradinskim bukom, Visovcem i Roškim slapom.

Naročito se mora istaknuti udobnost, koja je pružena izletnicima sa strane Jadranske plovidbe, na prevoznim sretstvima, kako do samog Skradinskog buka, tako i na motoru do Roškog slapa.

Poželjno bi bilo da se ovakovi izleti priredjuju što češće, jer to zaslužuju ovakove prirodne ljepote u neposred noj okolini Šibenika, koje su za mnoge gradjane još uvijek nepoznate.

Ekskurzija đaka gimnazije

Pod vodstvom nastavnika đaci realne i klasične gimnazije napravili su u četvrtak izlet u Skradin i na Roški slap. Sa ovoga izleta svi đaci poveli su najljepše utiske od prirodnih ljepota živopisnog Roškoga slapa, i uopće su se odlično proveli, najviše zahvaljujući izvrsnoj pažnji nastavnika koji su išli sa njima.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —
U nedelju priređuje slijedeće
IZLETE
za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 7 s. povratak u 1 s.
do Roški slap 24 din.-
Odlazak u 14 s. povratak u 20.20
Cijena: do Krke 12 din.-

Ove sedmice službu vrši apoteka Milošević.

Godišnja skupština zadruge „Jadrija"

U četvrtak je u prostorijama M. D. „Kola" održana glavna godišnja skupština kupališne zadruge „Jadrija" u prisustvu malog broja članova. Pošto je predsjednik „Jadrije" ministar g. Dr Marko Kožul otsutan, to je skupštinu otvorio poopredsjednik g. Dr. Boris Novak. Pozdravivši prisutne izrazio je žaljenje zbog slabog odaziva članova, pa je u ime uprave predložio da se ministru g. Dr Kožulu pošalje slijedeći telegram:

Gospodinu Dr. Marku Kožulu,
min. gradjevina Beograd

Sa glavne godišnje skupštine zadruga „Jadrija" srdačno pozdravlja svoga dugogodišnjeg zaslužnog predsjednika i izražuje mu ponova svoje povjerenje, pa ga moli da se izvoli opet primiti predsjedničke časti.

Pošto je g. Dr Novak naglasio teškoće sa kojima se bori zadruga, naročito one materijalne prirode, konstatovao je da je ipak dosta uradjeno. Izabravši dva ovjerovitelja zapisnika, gg. Trivu i Lušića, prešlo se na predavanje tajničkog i blagajničkog izvještaja.

Tajnik g. Dinko Pajalić, sudski savjetnik u dužem govoru iznosi rad i sadašnje stanje zadruge, koja broji 172 zadrugara sa zadružnim udjelom od 183.150 din. Kako su podupirući članovi, kojih ima 89 (prema 92 u 1933 g.) snizili uplaćivanje članarine na minimalnih 5 din, to je i prihod od članarine u opadanju. Dok je u godini 1932 uplaćeno 8.045 din, u god. 1933 uplaćeno je 6 105 din. a u 1934 god. svega 4.580 din. I pored svega toga, upravi je uspjelo izvesti priličan broj radova na uredjenju kupališta. Solidno su izradjeni svi putevi na kupalištu, temeljito je uredjeno pristanište, a osim toga obojeno je pročelje kupališta i vrata na kabinama i napravljene nove klupe koje su razmještene po Jadriji. Veliku pažnju posvetila je uprava pošumljavanju kupališta. Tako je ove godine uz pripomoć banovine posadjeno na Jadriji oko 10.000 borovih biljaka.

Osobitu brigu posvetila je uprava izvodjenju većih radova na kupalištu. Kako su ovi radovi skopčani sa velikim troškovima, koje zadruga nebi mogla podmiriti, to se je ova obratila za pripomoć na razna državna nadleštva. Inicijativom ministra g. Dr Kožula stavljeno je u dužnost Tehničkom odelenju Banske uprave u Splitu da na Jadriji sagradi jednu ćatrnju za pitku vodu. Neke predradnje su već izvršene, ali se sa radovima još nije započelo. „Ministarstvo šuma i ruda odredilo je da se zadruzi dodijeli pomoć od 9.300 din za uredjenje puta od pristaništa do kabina, ali ova suma nije još isplaćena te se sa radovima ne može otpočeti. Osim ovoga upućeno je još nekoliko molbi na ministarstva, ali na njih još nije odgovoreno. Od strane Banovine koncem 1934 god. dodjeljena je pripomoć od 4.700— din za pošumljenje, a kreditom Direkcije Pomorskog saobraćaja od cca 30.000 din uredjeno je pristanište.

Još odavna uvidjela se potreba da se posjed ove zadruge sa sjev. strane kupališta proširi, pošto je to mjesto zgodno za pošumljavanje i podizanje stambenih zgrada. Kako je ovo zemljište bilo privatno vlasništvo, Uprava je bila započela da vodi pregovore sa vlasnicima ali uslijed pomanjkanja gotovine nije mogla biti izvršena kupovina. Medjutim kako je za izgradnju ćatrnje uprava morala da nabavi zemljište, to je ona ovo otkupila za 16.000 din., od koje je svote prilikom potpisa ugovora isplaćeno 4.000- din, te je time zadruga stupila u posjed ovoga zemljišta, koga je već i pošumila. Na taj način zadruga je sada vlasnik skoro cijelog poluotoka.

Kroz prošlu sezonu kupalište je bilo otvoreno 87 dana, prema 106 dana u 1933 god. Povoljnih dana za kupanje t.j. kada je prihod pokrio rashod bilo je 66 (prema 61 u 1933) a nepovoljnih 21 (prema 45 u 1933 god.) Kroz sezonu posjetilo je kupalište 26.904 kupača, a 1933 godine 26.142 kupača.

Pošto je tajnik g. D. Pajalić završio svoj interesantni izvještaj, g. Vinko Matačić podnio je blagajnički izvještaj, iz koga se vidi, da je rashod u prošloj godini iznosio 94.760.82 din, a priiod 91.274.— din., te je prema tome deficit 3.476.82 din.

Pošto je dat apsolutorij staroj upravi, prešlo se na biranje nove. Prema predlogu g. Josipa Lušića ostala je sa malim izmjenama cijela stara uprava. Predsjednik: ministar gradjevina g. Dr Marko Kožul, podpredsjednik g. Dr Boris Novak, tajnik gosp. Dinko Pajalić, blagajnik g. Vinko Matačić. Upravni odbor: g.g. Ivo Čičin—Šain, Petar Sunara, Nikola Skalić. Nadzorni odbor: Josip Jadronja, Frane Grubišić, Ante Frua, August'n Žigon, Ljubo Manojlović, Josip Lušić i Dimitrije Triva.

Londonska magla u Šibeniku

Svakoga dana poslije ručka čiste se glavne ulice grada. Dok jedan čistač treba da poliva, drugi idu za njim i metu. Međutim često se desi, kao n. pr. jučer poslije ručka, da se ulice uopće ne poliju, te čistači sa metlama dižu oblake prašine. U takovim prilikama naše ulice izgledaju kao Londonske u gustoj magli, jer se prašina uslijed tjesnoće ulica, dugo zadržava u njima. A kako je tek stanovnicima u tim ulicama nije potrebno ni govoriti. Kako su već nastali topli dani, drže se prozori otvoreni, ali ona „umjetna magla" sili ih da ih zatvore kao u najvećoj zimi. Prolaznici bar zaobilaze te ulice daleko, ali stanovnici su primorani da udišu ovu „prašinu".

Prošla sedmica bila je antituberkulozna, te je između ostalog preporučivano da se čuvamo prašine. Bilo bi na svome mjestu da se o tuberkulozi i štetnosti prašine održi jedno predavanje čistačkoj koloni i onima koji su pozvani da se brinu o tome. Možda će ih to ponukati da nas poštede od ove ubistvene prašine.

Dućan srednji ili manji, ali sa što većim izlogom u centrumu Šibenika traži siguran platac. — Ponude na upravu lista.

GODIŠNJA SKUPŠTINA Društva za saobraćaj putnika odgodjena je za 16 juni, kada će se održati u prostorijama hotela „Krke" u 10 sati prije podne.

Putnikov izlet u Sofiju

Za Balkanske igre, koje se održavaju u Sofiji od 29—24 juna, priredjuje „Putnik" iz Beograda izlet specijalnim vozom, koji polazi iz Beograda 20 juna a vraća se 24 juna. Cijena: Beograd—Sofija i natrag u III klasi 135 din., u II klasi 190 din. Osim toga učesnici iz unutrašnjosti imaju 50 posto popusta na željeznici do Beograda.

Sve pobliže informacije mogu se dobiti kod ovdašnjeg „Putnika" koji prima i prijave.

ZA SKUPŠTINU udruženja poreskih činovnika, koja se održava 9 i 10 juna u Zagrebu, odobrena je povlastica na željeznicama u četvrtinu cijene. Povlastica važi od 6—12 juna u I, II i III razredu.

KOMANDA JADRANSKE DIVIZIJSKE OBLASTI intendatura Mostar javlja, da će se održati slijedeće licitacije i to: u intendaturi spomenute komande za istovar iz vagona, prevoz do drvljanika i metrenje 7.465 prostornih metara drva u Jadranskom intendantskom slagalištu na dan 4 juna; u komandi mesta Split na dan 6 juna za prevoz iz luke do drvljanika trupnog intendantskog slagališta i metrenje 1720 prostornih metara drva; u Komandi mesta Sinj na dan 8 juna za istovar iz željezničkog vagona, prevoz od željezničke stanice Sinj do drvljanika trupnog intendantskog slagališta i metrenje 2027 prostornih metara drva; u komandi mesta Šibenik na dan 11 juna za istovar, prevoz i metrenje 1641 prostornih metara drva; u komandi mesta Benkovac na dan 13 juna za prevoz od Biograda n. m. do drvljanika trupnog intendantskog slagališta u Benkovcu i metrenje 1956 prostornih metara. Akt kod Trg. Mlad. komore Split.

SPORT

Osvit—Kopnena vojska 4:0 (2:0)

U četvrtak, 30 maja odigrana je na Šubićevcu prijateljska utakmica između „Osvita" i tima kopnene vojske, te se završila zaslužnom pobjedom Osvita. Prihod sa ove utakmice bio je namijenjen antituberkuloznoj propagandi, ali nažalost uslijed veoma slabog odaziva publike, prihod je sasvim podbacio.

Sudio je dobro g. Kusijanović.

— —

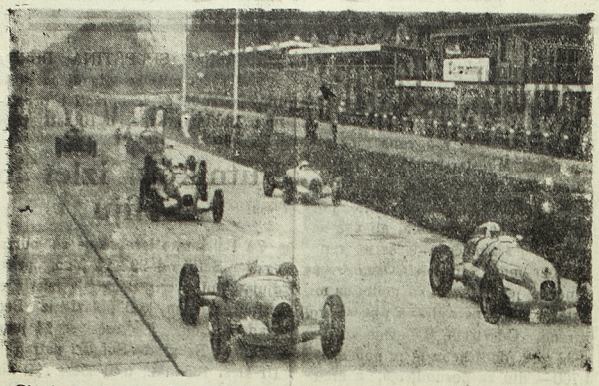
Proslava Olimpijskog dana

„Osvit"—„Šibenik"

U okviru proslave Olimpijskog dana koji se proslavljuje u cijeloj državi, održaće se u nedjelju prijateljska utakmica između mjesnih klubova „Osvit" i J. R. S. K. „Šibenik". Obzirom da je u posljednje vrijeme „Šibenik" pokazao veliki napredak, a uz to da igrači toga kluba neprestano marljivo treniraju, očekuje se interesantna igra u nedjelju, te je razumljivo da medju športašima grada vlada za nju veliki interes.

Utakmicu će suditi gosp. Ecio Damiani.

NAJBRŽA TRKA SVIJETA

Start za glavnu trku u Avusu. Lijevo napred Stuck (kasnije četvrti) desno Caracciola, lijevo straga Fagioli (pobjednik), desno Varzi (koji je stigao treći). U pozadini v. Brauchitsch, Chiron i Dreyfus

Svatko, tko putuje za Ljubljanu u vremenu do 11 juna zaključno, može se koristiti željezničkom vožnjom uz polovinu cjene, ako svoje putovanje veže sa posjetom XV Ljubljanskog velesajma, koji se održava od 1 do 11 juna. Povlastica važi u polasku do 11 juna zaključno, u povratku od 1 do 16 juna zaključno.

Na avijonima Aeroputa važi 50% popust od cjene pune tarife u vremenu od 1 do 11 juna. Na osnovu velesajamske legitimacije imaju posjetioci na parobrodima viši razred za cjenu nižeg.

Novinski papir prodaje se u tiskari E. Vitaliani. 10 kg. din. 25

Najvažnije inostr. radio emisije

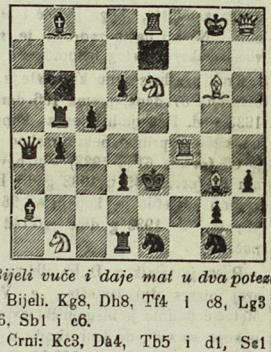
Subota

19— *Hamburg* Muzički festival — 20.05 *Bucarest* Plesna glazba —20.10 *Munchen* Prenos opere — 23.45 *Beč* Plesnaglazba.

ŠAH

Br. 26

A. ELLERMANN.

Bijeli vuče i daje mat u dva poteza

Bijeli. Kg8, Dh8, Tf4 i c8, Lg3 i g6, Sb1 i c6.

Crni: Kc3, Da4, Tb5 i d1, Se1 i g1, La2 i h8, Pb4 c5, d3, d6, g2 i h3.

(*Uredio dr P. Trifunović*)

Rješenje problema br. 27

Sc4 — A3.

Utisci iz Premude

Na krajnjoj međi naše Države, preko otoka Silbe, dalje na zapad protegao se obasjan suncem i okupan morem otok Premuda. Pristavši parobrodom na malo pristanište s istočne strane otoka, zvanom „Loza", poslije malog uspona ulazite u ravno i pitomo mjesto u kojem vas malo i veliko susreće skidanjem kape i pozdravom.

Osjetite odmah da je to otok ribara i pomoraca, jer započnite razgovarati bilo o čemu, razgovor odmah svrne na more, na uspješan ili neuspješan jučerašnji ribolov, na provedene dane na moru, na olujne noći, na izbjegle pogibli, na strane zemlje. Razgovarajući tako sadite do suprotne uvale na zapadnoj strani otoka, zvanoj „Krijal". Tu sve vrvi od života, tu je najmilije sastajalište sviju Premuđana. Tražite li nekoga odgovaraju vam: „Nema ga kod kuće, biće na Krijalu". I doista, tu se radi: Popravlja se i nadograđuje gat, prave se kolone, radnici i radnice nose pržinu, prenašaju stijene. Nestašna djeca već se odavna kupaju ili se igraju ili se voze u lađicama. Neka su ulovila raka, vezala ga uzicom, pa ga sad natežu po moru. Tamo na čistini ribari su rāzapeli mreže pa ih krpaju. Stārci pušeći lulu obilaz naokolo i sa zadovoljstvom pogledaju na rad mlađih.

Na nedoglednoj pučini, preko koje se samo u bistrim danima kao u magli naziru brda Apeninskog poluotoka, plovi tunolovac, budno pazi kud su krenule tune.

Svaki čas to nestalno more presijecaju parobrodi sa sjevera ili juga. Po noći će to more zasijati mnogim svjetlima koja će se vozati oko otočića Hripe, Mesarine, Sike ili Bračića u lovu na ribe, jastoge i rake. Tu će biti i motornih lađa Ribarske zadruge koja ima svoju zgradu i svoja skladišta baš na Krijalu. Čim udjete u ovu zgradu pada vam u oči jedan natpis: Napred Sokoli, složno junaci! A unutra je puno mreža, konopa, raznih ribarskih sprava, ali i mnogo neprodanih bačvica slanih srdjela, koje još nisu mogli raspačati, jako je cijena minimalna. Tu je i uredna i čista kancelarija u kojoj će vam kazati je dān veliki imenik kako su Premuđani i u svijetu nezaboravni za svoju Ribarsku zadrugu. Tu ima darovatelja koji su dali čak do 300 dolara, a to liko i više pesosa, već prema tome u kojoj su zemlji na radu.

Ime one uvale — Krijal — dolazi od imena sv. Cirijaka, i tu kraj mora, stoji tome svecu posvećana crkva, koju marljivi premuđani sada popravljaju, ali klp ovoga sveca davno su im odnjeli talijani u Ankonu. Na tri crkvena oltara stoji da su ih u XVIII vijeku podigle uglēdne obitelji Premuđana, čije su kosti bile pokopane u crkvi, a poslije prenesene u groblje koje je oko crkve. U groblju, od cementa salivene ploče pokazuju kako se vlastitom radnjom m že sve lijepo urediti.

Još jedan pogled na Krijal pa se polako vratite u mjesto. Sreta vas siromašni dalmatinski krš, hrpice obrađene zemlje, žedne kiše koja nije padala čitavog proljeća, a već su zabrinuti i ljudi, jer je seoska čatrnja presušila.

Možete se odmoriti u Jugoslovenskoj čitaonici u kojoj su dvije dvorane za čitanje odnosno ples, lijepo parketirane i bojadisane. Čitaonica je u lijepoj zgradi Potrošno-obrtne zadruge, koja lijepo napreduje i u kojoj uz najniže cijene možete naći sve što vam može zatrebati.

Premuđani su radišni i ozbiljni, nema kod njih svāda ni zadjevica, poštuju starije, složni su za svaki dobri i plemeniti rad, odlični su rodoljubi.

Ove utiske nosite odlazeći iz Premude, tako da vam se javlja u pameti ona narodna: Složna braća kuću grade. Erslan Mato.

Na parobrodu „Ugljan", maja 1935

Puljani (Promina)

U prošli četvrtak održalo je matično društvo i zdravstvena zadruga iz Knina, predavanje sa filmom u školskoj dvorani o malariji.

Predavanje je bilo veoma dobro posjećeno. Dr. Tanzović je prije početka prikazivanja filma održao kratak govor o malariji i njenom utjecaju. Za cijelo vrijeme prikazivanja filma tumačio je prisutnima slike i natpise.

Na koncu je prisutne pozdravio naš brat starešina matičnog društva Đuro Pokrajac, sa lijepim i biranim govorom, gdje im je prikazao vrijednost i korist zadrugarstva i upućivao prisutne, da i sami osnuju zadrugu.

Pohvalno je od mat čnog društva, da se ovako češće sjeća naše sokolske čete, iako je ista dosta udaljena od matičnog društva i put zapada dosta novaca.

Nemamo riječi kako da zahvalimo bratu Dr. Tanzoviću i bratu Đuri Pokrajcu na tome što su u naše zabačeno selo prvi došli da prikazuju film, što je u velike zadovoljilo naše članove i ostale seljake. Hvala braćo! Sokol

ZDRAVO!

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:

Agenturi Jadronja — Slbenik.

Subotnja novela:

Povratak

Gospođa Lanžen je bila najobičnija žena na svjetu. Pokretala se, brbljala, lagala kao sve žene između Polinezije i Britanskih ostrva.

Iznenadna smrt njenog stanara, starog gospodina Žana, iskazala je kod nje najobičnije uzbuđenje. Ona ga je brižljivo njegovala i trudila se da mu ublaži posljednje trenutke. Otkad ga je znala on je bio tako star, obučen u crno odjelo, sitnih koraka, velikih sjedih brkova. I tako se ugasio jednog dana, nečujno. Pogreb je bio sasvim prost. Za kovčegom su išla samo tri čovjeka, tri njegova susjeda. Niko od porodice nije došao, jer su se bili svi davno posvađali s njim.

Poslije nekoliko dana, uspomena na gospodina Žana počela je da bljedi kod g đe Lanžen. Ona je snažno čistila kvake na vratima i izmicala se nekoliko koraka da osmotri svoje djelo. Iz daleka se pojavi silueta čovjeka koji je hramao i koja je pot sjećala na gospodina Žana. Ona se melanhonično osmjehnu i produži da radi.

Poslije nekoliko trenutaka, neko zakuca na vratima njene vratarske lože.

— Uđite!

I gospodin Žan uđe, drhteći na svojim starāckim nogama, dok su na njegovom izboranom licu stajali dugi, sjedi brkovi.

Strašno putovanje nije ga izmjenilo. Na protiv, izgledalo je da se podmladio. G đa Lanžen izbeći oči od zaprepašćenja. Ona nije bila mnogo osjetljiva, ali je ovo bilo suviše!

Čika Žan je bio tužan i zvaničān.

— Nisam se nadāla da ćete doći.

— Dabome, niko me nije očekivao.. Ali meni je bilo stalo da se vratim.

— Vjerovatno ste se zamorili od takvog putovanja?

— Zaista, vrlo sam umoran.

G đa Lanžen se već bila mālo povratila od uzbuđenja. Jedno joj je samo izgledalo čudno: otkud ovaj mrtvac da bude tako miran i staložen.

I odjednanput, ona poče da viče: „U pomoć, u pomoć!"

Uđe poštar. Ona ga povuče za rukav: „Hajdemo u policiju!"

Ali pošto se on opirao ona sama ode u policiju. Kom sar nije htio da je primi. Onda ona poče u čekaonici glasno da priča. Ali ukoliko se ona više uzbuđivala, slušaoci su joj sve manje vjerovali.

Naposljetku, jedan policajac pristade da pođe s njon do njene lože. Za njima pođe još nekoliko ljudi i čitava grupa čekala je pred kućom.

Ali je loža bila prazna.

— Ja vas uvjeravam, gospodine...

— Vjerujem vam, gospođo, ali bo lje bi bilo da skuhate čaj i legnete u krevet.

U gomili se ču negodovanje. G đa Lanžen reče, trudeći se da bude mirna:

— Hoćete da me napravite ludom! Međutim, ja znam što govorim... On je bio i ponovno će doći... I onda će se vidjeti ko je lud: ja ili oni koji mi ne vjeruju.

Radoznali se rasturiše, razočarani: umjesto da vide vampira, naišli su na ludu.

— —

Sutradan, g đa Lanžen zamoli jednu susjetku da je zamjeni u njenoj loži, a ona ode na groblje.

Grob gospodina Žana izgledao je kao i svi ostali. Nije bilo nikakvog traga nereda ni otvaranja. Ali se g-đi Lanžen učini da je on prazan.

— Jeste li sigurni da je u njemu kogod sahranjen? zapita djevojku koja je grob pokazala.

Djevojka je gledala zaprepašćeno.

— Je li moguće da neko od ovih stanovnika noću preskoči zid, neprimjećen?

Djevojka vrisnu i naglo se udalji.

— Naravno, i ona vjeruje da sam luda, pomisli g-đa Lanžen i ode kući.

Kod kuće je očekivāla kći, koja je došla iz unutrašnjosti. S njom je bio i ljekar.

Posmatrali su je brižno.

G đa Lanžen ih naglo prekide:

— Možete vi raditi šta hoćete, ja sam zdrava. Zdravija od svih vas. Čika Žana sam vidjela, to je sigurno. On je dolazio i baš ovdje sjedio. Možda je to čudno, ali je tako. I da bih vas uvjerila da je tako, više ništa o ovome neću da govorim.

Ćerka obrisa oči i ljekar sleže rāmenima.

Jednog dana poštar donese g-đi Lanžen ovo pismo:

Gospođo,

Došao sam da se izmirim s mojim starim bratom. Izvinite što sam vas zbunio svojom sličnošću s bratom. Najzad sam shvatio da je on umro. Bog nek mu dušu prosti!

Kad sam vidio da se svjet komeša, ja sam se polako izvukao.

Izvinite me, gospođo, i primite moje pozdrave. Emil Žan.

Mark Etien

Štampa i vlasništvo: Odlik, Crat, Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik. Mamilkar Vitaliani